

Virtsatieinfektioiden päivystysdiagnoosiikan karsiminen Lohjan sairaanhoitoalueella

Asia Pyyntökäytäntömuutos

Johdanto Päivystyspotilaiden VTI-diagnostiikkaan on nyt myös Lohjan sairaalassa otettu 2.5.2012 alkaen käyttöön virtsan partikkeleiden automaattilaskenta -tutkimus (**20033 U -Solut**) ja sen edellyttämä analysaattori (UF-1000i). U-Solut-tutkimuksen etuna on luotettava leukosyyttien ja erytrosyyttien laskentatulokset ja liuskakoetta luotettavampi virtsan bakteereiden toteaminen. Uudenmaan terveystieteiden keskuslaboratorion voimat tilata U -Solut -tutkimuksia, ellei tulosta tarvita päivystysluonteisesti, koska nämä voidaan tehdä Lohjan sairaalan alueellisessa laboratoriossa.

Uuteen teknologiaan siirryttäessä virtsatieinfektioiden (VTI) päivystysdiagnoosiikan tarpeetonta käyttöä tulee karsia. On syytä harkita, tarvitaanko päivystystietoa ollenkaan, riittääkö uusi, bakteeriurian luotettavasti osoittava solututkimus (U –Solut) vai tarvitaanko liuskatutkimus (U –KemSeul).

Lohjan sairaalan laboratoriossa U –Solut tutkimuksia tehdään klo 7 - 21 kaikkina viikon päivinä, mikäli näyte on laboratoriossa klo 20:30 mennessä. Tämän jälkeen tulleet näytteet analysoidaan seuraavana päivänä.

1881 U -KemSeul -tutkimusta tulee käyttää VTI-diagnostiikassa vain, jos U -Solut-tutkimuksen tulos ei ole riittävän nopeasti saatavilla ja tai imeväisten tyynyvirtsanäytteissä, joissa tyynyn kuidut sitovat soluja näytetyynyyn. U -KemSeul soveltuu parhaiten hematurian seulontaan ja proteinurian karkeaan seulontaan (albuminuria yli 200 mg/l).

Virtsan bakteeriviljelyllä (1155 U –BaktVi) ja laboratorioden tilaamalla jatkoviljelyllä (U -BaktJVi) on edelleen keskeinen asema virtsatieinfektioiden diagnostiikassa. Helsingin ja Uudenmaan alueella on muuta maata enemmän ESBL-kantoja myös avohoidon virtsatieinfektioissa. Siksi virtsaviiljelyn käyttö on erityisen tärkeää, mikäli kyseessä on jokin muu kuin perusterveen naisen satunnainen rakkotason infektio. ESBL-kannat ovat usein resistenttejä trimetopriimille ja lähes aina fluorokinoloneille.

Perustelut HUS-piirin VTI- diagnoosiikan ajantasaistaminen ja samalla saavutettavat kustannussäästöt.

Viitteet Kouri T. Virtsan perustutkimukset ja bakteeriviljely. Lääkärin käsikirja ja tietokannat. Duodecim 2010 (www.terveysportti.fi)

Wuorela M. ym. Virtsatieinfektioiden käypä hoito -suositus. Duodecim (www.kaypahoito.fi)

Allekirjoitukset	Timo Kouri	Ritva Mäntykoski	Anne-Marie Kerttula	Päivi Tissari
	osastonylilääkäri	vastuuyksikön päällikkö	sair.mikrobiologi, FT	ylilääkäri
	HUSLAB	HUSLAB	HUSLAB	HUSLAB
	Kliinisen kemian ja hematologian vastuualue	Kliinisen kemian ja hematologian	Kliinisen mikrobiologian vastuualue	Kliinisen mikrobiologian vastuualue

Meilahden sairaalan
laboratorio

puh. 050 427 1252

vastuualue
Lohjan sairaalan
laboratorio

puh. 040 524 9815

Bakteriologian osasto

puh. 050 428 6601

Bakteriologian osasto

puh. 050 427 0737